

SIDRAN KANSAINVÄLINEN RIIDANRATKAISUKYSELY: 2020 LOPULLINEN RAPORTTI

Tiivistelmä

Kansainvälisen riidanratkaisukyselyn lopullinen raportti 2020 (The International Dispute Resolution Survey 2020: Final Report) esittää Singaporen Kansainvälisen Riidanratkaisuakatemian (Singapore International Dispute Resolution Academy) vuosittaisen tarkastelun kansainvälisen riidanratkaisun käyttäjien mieltymyksistä, kokemuksista, käytännöistä ja näkökulmista. Kysely tarkasteli kolmea kansainvälistä riidanratkaisumekanismia: kansainvälistä kaupallista välimiesmenettelyä, kansainvälistä kaupallista sovittelua ja kansainvälistä kaupallista tuomioistuinmenettelyä, sekä hybridi-riidanratkaisumekanismia kuten sovittelu-välimiesmenettelyä ja välimiesmenettely-sovittelua. Kysely tarkasteli myös teknologian käyttöä kansainvälisessä riidanratkaisussa, kuten ennustavia analyttisiä työkaluja ja neuvottelutukisysteemejä, ja pyysi käyttäjiä ilmaisemaan, mikäli he ovat olleet tyytyväisiä teknologian käyttöön.

Raportti tiivistää jokaista mekanismia koskevat löydökset ja etsii datasta trendejä, identifioiden muutosvirtaukset, jotka vaikuttavat kansainväliseen riidanratkaisuun. Raportin päähavainnot ovat seuraavat:

Valinnanteko liittyy välimiesmenettelyyn, sovitteluun, tuomioistuinmenettelyyn ja hybridimekanismeihin

- Kansainvälinen kaupallinen välimiesmenettely säilytti asemansa kyselyyn vastanneiden käyttäjien suosimana riidanratkaisumekanismina.
- Kansainvälinen kaupallinen välimiesmenettely oli suosituimpi ammattikäyttäjien kuin Asiakaskäyttäjien kesken.
- Kyselyyn vastanneet valitsivat kolmeksi tärkeimmäksi riidanratkaisumenetelmän valintaan vaikuttavaksi tekijäksi täytäntöönpanokelpoisuuden, puolueettomuuden ja kustannustehokkuuden.
- Ammattikäyttäjät valitsivat täytäntöönpanokelpoisuuden tärkeimmäksi riidanratkaisumenetelmän valintaan vaikuttavaksi tekijäksi, kun taas Asiakaskäyttäjät valitsivat puolueettomuuden.
- Sovittelun käyttäjistä suurempi osa oli tyytyväisiä mekanismin nopeuteen ja kustannustehokkuuteen verrattuna tuomioistuinmenettelyyn ja välimiesmenettelyyn käyttäjiin.

Sijoittajan ja valtion välinen riidanratkaisu

- Melkein puolet kyselyyn vastanneista ilmaisivat olleensa tekemisissä sijoittajan ja valtion välisen riidanratkaisun tai multilateraalisen investointiriidanratkaisun kanssa vuosien 2016 ja 2018 välillä.
- Kansainvälisen välimiesmenettelyn ollessa suosituin vaihtoehto suurin osa kyselyyn vastanneista valitsi joko institutionaalisen tai ad hoc muotoisen kansainvälisen välimiesmenettelyn sijoittajan ja valtion välisissä riita-asioissa.
- Kolmeksi tärkeimmäksi sijoittajan ja valtion välisen riita-asian riidanratkaisumenetelmän valintaan vaikuttavaksi tekijäksi nousivat täytäntöönpanokelpoisuus, poliittinen hienovaraisuus ja puolueettomuus.
- Huolimatta välimiesmenettelyn vahvasta asemasta sijoittajan ja valtion välisten riita-asioden riidanratkaisussa, käyttäjät ilmaisivat avoimuutensa myös muiden riidanratkaisumekanismien, kuten sovittelun ja tuomioistuinmenettelyyn käyttöön.

- Käyttäjien vastaukset viittaavat muutoksen tarpeellisuuteen sijoittajan ja valtion välisen riidanratkaisun alalla.

Kansainvälinen kaupallinen välimiesmenettely

- Kansainvälinen kaupallinen välimiesmenettely säilytti asemansa suosituimpana kansainvälisenä riidanratkaisumekanismina. Kyselyyn vastanneista 74 %:a oli käyttänyt sitä välillä 2016-2018.
- Yli 75 %:n vastanneista mukaan täytäntöönpanokelpoisuus, puolueettomuus ja välitystuomion lopullisuus olivat äärimmäisen tärkeitä tai tärkeitä välimiesmenettelyn valintaan johtavia tekijöitä.
- Välimiesmenettely säilytti asemansa suosituimpana riidanratkaisumenetelmänä huolimatta kyselyyn vastanneiden alenneesta tyytyväisyydestä menetelmän nopeuteen ja kustannustehokkuuteen.

Kansainvälinen kaupallinen sovittelu

- Yli 80 %:n käyttäjistä mukaan puolueettomuus, nopeus ja luottamuksellisuus olivat äärimmäisen tärkeitä tai tärkeitä kansainvälisen kaupallisen sovittelun valintaan johtavia tekijöitä.
- Kansainvälisen kaupallisen sovittelun käyttäjät eivät sijoittaneet täytäntöönpanokelpoisuutta erityisen korkealle tärkeysjärjestyksessä listatessaan syitä valita mekanismi. Tämä saattaa heijastaa nykyistä kansainvälisesti tunnustetun nopeutetun täytäntöönpanomekanismin puutetta. Uusi Singaporen Sopimus (Singapore Convention) tarjoaa nopeutettuja täytäntöönpanomekanismeja sovittelusopimuksille. Tämä saattaa tulevaisuudessa houkuttaa nykyisiä tuomioistuinmenettelyn ja välimiesmenettelyn käyttäjiä, jotka arvostavat täytäntöönpanokelpoisuutta.
- Käyttäjät valitsivat hyvän etiikan ja riidanratkaisukokemuksen kaikista useimmin äärimmäisen tärkeäksi sovittelijan valintaan johtavaksi ominaisuudeksi. Käyttäjien prioriteetteja heijastaen, uudet kehitykset sääntelyssä (kuten Singaporen Sopimus) alleviivaavat ammatillisten standardien tärkeyttä sovittelussa.
- Asiakaskäyttäjät pitivät Ammattikäyttäjiiä useammin tiettyjä teknologisia työkaluja erittäin hyödyllisinä tai hyödyllisinä.

Kansainvälinen kaupallinen tuomioistuinmenettely

- Yli 80 %:a käyttäjistä piti täytäntöönpanokelpoisuutta, sääntöjen selkeyttä ja puolueettomuutta tärkeinä tai äärimmäisen tärkeinä tuomioistuinmenettelyn valintaan johtavina tekijöinä riidanratkaisumenetelmän valinnassa.
- Alle 50 %:a käyttäjistä oli erittäin tyytyväisiä tai jokseenkin tyytyväisiä tuomioistuinmenettelyn nopeuteen ja kustannustehokkuuteen.
- Valitessaan kansainvälistä kaupallisia asioita käsittelevää tuomioistuinta, yli 80 %:a kyselyyn vastanneista piti tehokkuutta tärkeänä tai äärimmäisen tärkeänä tekijänä, mutta vain 45 %:a oli erittäin tyytyväisiä tai jokseenkin tyytyväisiä kokemuksiinsa menetelmän kanssa. Kansainvälisillä kaupallisilla asioilla käsittelevillä tuomioistuimilla on mahdollisuus lisätä houkuttelevuuttaan riidanratkaisuforumina parantamalla tehokkuuttaan.

Hybridi-riidanratkaisumekanismit

- Hybridimekanismeilla on potentiaalia vähentää erillisen välimiesmenettelyn tai sovittelun koettuja haittapuolia.
- Käyttäjien mukaan sopimukselliset velvollisuudet olivat pääasiallisen hybridi-riidanratkaisumekanismin valintaan johtava syy.
- Asiakaskäyttäjät olivat Ammattikäyttäjiiä valmiimpia valitsemaan hybridimekanismin.

- Käyttäjät, jotka valitsivat tärkeimmiksi tekijöiksi kaupallisten suhteiden ylläpidon, tehokkuuden ja kustannustehokkuuden, valitsivat hybridimekanismin erillisen välimiesmenettelyn sijaan.
- Käyttäjät, jotka valitsivat tärkeimmiksi tekijöiksi tehokkuuden, kustannustehokkuuden ja täytäntöönpanokelpoisuuden, valitsivat hybridimekanismin erillisen sovittelun sijaan.

The Finnish version of the Executive Summary of the SIDRA Survey Report has been provided by Samuli Kiviranta (LL.M. Candidate at London School of Economics and Political Science).

